

KOLEGAMENTO CH – Rocca di Papa 23/02/2019

(Pracovný preklad a dabing: Zora Kuchárska)

Z JERUZALEMA DO CELÉHO SVETA (DVD 2448M)

1. OTVORENIE A POZDRAVY

Chiara: Milí moji, vyberieme sa teraz na cestu svetom, bude to trochu dlhšia, lebo svet je veľký.

Eli Folonari: Pripájame sa na Švajčiarsko, Palmira?

Palmira Frizzera: Áno, Eli, ciao Chiara!

Eli: Buenos Aires?

Voci: Chiara, sme s tebou!

Chiara: Akoby boli tu!

Sme spojení s celým svetom. Je to telefonická konferencia, na ktorej dávam silnú duchovnú myšlienku, ktorú všetci spoločne žijeme. Potom moja spoločníčka Eli, ktorú vidavate stále pri mne, rozpráva o tom, čo sa pekné udialo v uplynulom mesiaci, aby všetko patrilo všetkým!

Vidíte, že tu máme dnes novinku, vedľa mňa nie je len Eli, ale aj Marco. Rada by som, aby Marco Aquini [...] tu zastupoval hlavne mladých.

Eli: Odovzdávam vám Chiaru!

Chiara: Haló, ciao!

Tutti: Ciao Chiara!

Tamara: Ciao a vitajte! Nemôžeme nezačať spomienkou na dve osoby, ktoré spolupracovali s Chiarou na kolegamentách. Je to Eli Folonariová, ktorá ju sprevádzala od úplného začiatku a Marco Aquini. Obaja nás opustili len nedávno. Im patrí naša veľká vďaka!

Začnime! Volám sa Tamara Pastorelliová, som Talianka, som vydatá za Francesca, ktorý je tu v sále, pochádzame z krásneho Toskánska, žijeme v meste Arezzo. Preto chcem pozdraviť všetkých našich priateľov, ktorí nás teraz sledujú. Pracujem v úrade komunikácií v Medzinárodnej citadele v Loppiane, takže pozdravujem aj ich!

Začnime! Ako zvyčajne vám len chcem pripomenúť, že nám môžete posilať vaše dojmy, rady, fotky, na kontaktné informácie, ktoré vidíte na obrazovke¹.

2. DIALÓG S FRANCESCO CANZANIM A JOSEPHOM ASSUADOM

Tamara: Dnes je po mojom boku Francisco Canzani a Joseph Assouad. Francisco, ty si odborník na ekumenizmus, na židovsko-kresťanský dialóg, a ty, Joseph, si lekár a niekoľko rokov si žil v Jeruzaleme.

¹ L'indirizzo email, la pagina Facebook e il numero di telefono si vedono sullo schermo.

Obaja patríte do Generálnej rady Hnutia fokoláre, ktorá má približne 70 členov, ktorí zastupujú rôzne skutočnosti Hnutia na celom svete. Mnohí z nich sú dnes tu, vítajte! Vítam tu aj všetkých členov Školy Abba.

Francisco a Joseph, vy ste sa s celou Generálnou radou práve vrátili zo Svätej zeme, kde ste boli týždeň na duchovnej obnove a púti. Väčšina dnešného kolegmenta bude venovaná Jeruzalemu a Svätej zemi.

Francisco, povedz nám takto za horúca nejaký svoj dojem z tejto cesty.

Francisco Canzani: Vyslovene za horúca. Prvou vecou by bolo stretnutie s Ježišom; nedá sa ísť do Svätej zeme a nestretnúť sa s Ježišom, ktorý kráčal po tých miestach. Na druhom mieste mi prichádza na myseľ práca, pretože tri dni sme boli celá gen. rada v ekumenickom inštitúte v Tanture a venovali sme sa dôležitým témam Diela: spoločenstvu dohier, práci, ekonomike spoločenstva, a všetkému, čo súvisí s týmto svetom; dokonca sa tento rok osobitne prehlbujeme v tejto téme. A potom téme mládeže.

S Ježišom Moránom a ďalšími, tu prítomnými, sme boli aj v Paname, preto teda tematika mládeže, mali sme ju prítomnú v sebe aj tam. Celý deň sme venovali mladým a bolo to pre celú Generálnu radu veľmi dôležité, ako lepšie žiť v Diele pre mladých a s mladými.

Potom sme sa venovali otázkam spojeným s Generálnym zhromaždením 2020, tým najdôležitejším veciam.

Tretou vecou pre mňa bolo stretnutie s ľuďmi zo Svätej zeme, s komunitou, na prvom mieste s Hnutím fokoláre na týchto miestach, ale i s niektorými významnými predstaviteľmi: luteránskym biskupom Younanom, rabínom Kronishom, s apoštolským administrátorom Mons. Pierbattistom Pizzaballom, ktorí nám podali celistvú, pravdivú, otvorenú teda aj silnú panorámu tamojšieho života, jeho výzvy, radosti tejto zeme i jej nádeje. Teda boli to dni pracovné, i púte po Ježišových stopách; navštívili sme mnoho svätých miest. Ale okrem týchto svätých miest, krásnou vecou bolo žiť a kráčať s Ježišom medzi nami vo Svätej zemi, bola to púť s ním. Generálna rada tam nešla len tak na výlet, ale aby sa celé Dielo tam stretlo s Ježišom. Bolo to pre nás dôležité a verím, že i pre ostatných.

Tamara: Tak teda začnime aj my našu cestu a začnime práve od Jeruzalema.

3. JERUZALEM: MESTO PRE VŠETKÝCH

Nadine Soudah, Studente di biologia – Gerusalemme: V Jeruzaleme je všetko iné. Sú tu Židia i Arabi. Mnohí boli zvyknutí nenávidieť tých druhých, mať proti nim mnoho predsudkov. Preto je veľmi ťažké ďalej dúfať a veriť v mier. (musica e ambiente)

Stefania Tanesini: Naše kroky sprevádza biela farba “Jeruzalemského kameňa”, historický kameň, z ktorého mnohé národy ho stáročia stavali. Sväté mesto sa nám ukazuje ešte zložitejšie a tajomnejšie, než sme zvyknutí ho vnímať zďaleka.

Jeruzalem nie je jednoduché mesto. Je tu pokušenie vidieť len to, čo prinášajú prakticky každodenne kroniky: atentáty a násilie, ktoré vládne medzi Židmi a Palestínčanmi, vysilujúci odpor kresťanov na týchto posvätných miestach. Ale iba toto je skutočnosť? Koľko tváří má Jeruzalem? Ešte existuje nádej v tomto najspornejšom meste sveta?

Dr. Ron Kronish, Rabbino, Jeruzaôm: Žiaľ, toto mesto je veľmi rozdelené. Východná časť Jeruzalema je skôr palestínska a západný Jeruzalem je vo väčšine židovský.

Asi 30% obyvateľstva žijúceho v Jeruzaleme je arabsko-palestínska, moslimovia a kresťania. To znamená, že 70% je židovský. A vytvára napätie, najmä keď dochádza k násiliu; ukazuje sa, že sa obe časti dobre nepoznajú a my by sme pre to chceli niečo urobiť.

Sari Nusseibeh, professore di Filosofia, Università di Al-Quds, Jeruzalem: Byť v Jeruzaleme Palestínčanom, je akoby si mal na ramenách, na hlave nejaké závažie... lebo, ako dobre viete, máme tu stále veľa problémov. Sú to problémy každodenného života, problémy ekonomické, finančné, právnické, o ktorých mi rozpráva mnoho ľudí v meste.

Z toho dôvodu vo mne Jeruzalem vyvoláva zmiešané pocity: na jednej strane milujem toto mesto, na druhej ma hnevá táto dnešná situácia.

Stefania Tanesini: Niektoré dni je dokonca nebezpečné pohybovať sa v Starom Meste, medzi turistami, pútnikmi. Na menej, než je kilometer štvorcový, sa strieda židovská štvrť s kresťanskou, moslimská s arménskou.

Je piatok večer, posvätný deň pre moslimov sa končí západom slnka, zatiaľčo židovský Shabbat práve začína. Komu patrí toto mesto? Jeden francúzsky historik napísal, že Sväté mesto nepatrí nikomu, dokonca ani sebe samému; je to mesto, do ktorého prichádza celý svet, aby sa pravidelne konfrontoval a hľadal mieru.

Mons. Pierbattista Pizzaballa, Apošt. admin. Latinsk. patriarchátu, Jeruzalem: Osobne som po tridsiatich rokoch života v Jeruzaleme presvedčený, že Pán nás sem dal naschvál. Často sa hovorí, že sme odsúdení žiť takto spoločne. Výzvou je premeniť tento osud na požehnanie. Neustále si musíme obnovovať dôvod nášho žitia tu. Nik z nás nemôže rozhodnúť nič bez toho druhého. Toto je odsúdenie tohto mesta a zároveň jeho povolanie.

Sari Nusseibeh: Túto vzdialenosť musíme prekonať, aby si prešiel na druhú stranu a tam hľadal a videl veci z tejto perspektívy. Ak sa rozhodneš na túto cestu, často potom vzťahy medzi tebou a ostatnými sú mierové a jednoduchšie pre obidve strany. Ohľadom palestínsko-izraelského konfliktu, som bol vždy presvedčený, že konať máme takto, že tak musím urobiť ja na pochopenie Izraela, pochopiť, kto sú a prečo robia to, čo robia. A dúfam, že tak budeme robiť aj vo vzťahu medzi nami. To treba urobiť.

S. E. Munib Younan, emer. biskup Evanj. luter. cirkvi, Jeruzalem: Keď si Boh vybral Jeruzalem ako svoj príbytok, chcel, aby to bolo miesto, na ktorom budú môcť vzdávať Bohu vďaka priatelia i nepriatelia. Toto je dôvod. Každému treba dať to, čo mu patrí. Musíme rešpektovať historický status, ktorý predstavuje každé náboženstvo, aby Jeruzalem bol miestom, kde by bola viera a nielen náboženstvo. V Jeruzaleme je veľa náboženstvá a málo viery. (musica e ambiente)

Stefania: Dnes je Jeruzalem najväčším mestom Svätej zeme, má skoro 900.000 obyvateľov a za hranicami starého mesta sa staré stretáva s novým, je to mix posvätného a moderna.

Rabbino Ron Kronish: Je to krásne mesto. Je to mesto nádeje a prísľubov do lepšej budúcnosti. Je to i mesto plné života. V židovskej tradícii otvoríme o nebeskom a pozemskom Jeruzaleme. Niekedy ten pozemský Jeruzalem je zložitý a radi by sme, keby sa mohol priblížiť tomu nebeskému. Ale toto mesto má obidve stránky.

4. SVÄTÁ ZEM: PRÍBEHY O DIALÓGU

Tamara: Joseph, ty si niekoľko rokov žil v Jeruzaleme, v tomto ojedinelom meste. Čo pre teba znamenalo tam žiť?

Joseph Assouad: Žil som tam začiatkom 90-tych rokov a vrátiť sa tam dnes je veľmi pekné, stretnúť sa so starými známymi, prejsť sa po tých istých cestách; mnoho sa zmenilo. Staré mesto je stále rovnaké, ale mimo neho som sa nevedel zorientovať, všetko je tam nové, cesty, tunel, ktoré tam predtým neboli. Je pre mňa veľmi pekné vrátiť sa do mesta, v ktorom rozprávajú i kamene, keď tadial' prechádzaš cítiš prítomnosť niečoho nadprirodzeného na týchto miestach.

Najkrajším pre mňa teraz bolo, že som znovu navštívil miesta, ktoré som veľmi dobre poznal, navštívil som mnoho ľudí, ale keďže sme tam boli všetci spoločne, to bola veľmi pekná skúsenosť jednoty. Po návrate sem som sa cítil celkom iný, čosi sa vo mne zmenilo.

Tamara: Zostaňme ešte vo Svätej zemi a zoznámme sa s niekoľkými príbehmi ľudí, ktorí žijú v tejto zložitej situácii.

Anna Maria Karram, Preside scuola superiore – Haifa: Narodila som sa v arabsko-kresťanskej rodine a takto som bola vychovávaná. Bývali sme v časti, kde žilo veľa židov, a tak sme mohli žiť ako kresťania úplne prirodzene, otvorení k všetkým.

Som riaditeľkou jednej súkromnej školy v Haife. V škole sú študenti kresťania a moslimovia, aktuálne 50% moslimov a 50% kresťanov.

Jedným z mojich cieľov je pestovať dialóg, lebo v spoločnosti sa mu nedáva veľká váha.

S deťmi v základnej škole sa snažíme uplatňovať zlaté pravidlo: konaj druhým to, čo chceš, aby druhí konali tebe.“

Som v úzkom kontakte s riaditeľom jednej inej školy, moslimskej. Veríme v našu prácu: vychovávať deti k väčšej otvorenosti, k dialógu a prijatiu.

(musica - Fureidis)

Talat Shatroubi, Preside scuola media – Fureidis: Všetko začalo v roku 2001, keď som poznal Annu. Nepoznal som jej náboženstvo alebo fokoláre... boli sme kolegovia a stretávali sme sa v besedách za okrúhlym stolom. Oslovil ma jej klud, jej spôsob ako sa stavala k problémom. Nehovorili sme o dialógu, bol to už dialóg, konverzácia, ktorá ťa zaujme a chceš poznať viac.

(musica – Giva't Shmuel)

Jessica Sacks, traduttrice – Giva't Shmuel: Som vydatá a mám 2 deti. Vo štvrti Giva't Shmuel sú skoro všetci židia a žijú podobne. Väčšinou sú to praktizujúci židia, vychovávajú deti a majú rovnaké starosti. Je tu príjemne, hoci je to chudobný život.

Pracujem ako prekladateľka Biblie a myslím, že mier je to najhlavnejšie, po čom my, židia, túžime, žijeme a modlíme sa.

Byť ortodoxnou židovkou je náročná vec, pretože je to spôsob môjho života. Je to život, v ktorom sa snažíš konať Božiu vôľu.

Sabbath je veľmi dôležitý. V sobotu nepracujeme (musica e ambiente), sme doma s rodinou a priateľmi, a tiež sa ideme pomodliť do synagógy.

Anna Maria: V r. 2009, počas nepokojov v oblasti Gazy, sa zrodila myšlienka usporiadať večer modlitby židov, moslimov a kresťanov.

Talat: Zišli sme sa v jednom kostole, bol tam židovský svietnik, kresťanské sviečky a boli sme tam azda jediní moslimovia. Nieko niečo natáčal, napadlo ma, že ma druhí uvidia. Moslim v arabskej štvrti s kresťanmi a židmi. Čo si o mne pomyslia?

Na tom stretnutí sme nehovorili o dialógu. Len sme sa modlili a to bolo všetko.

Ku kvalitatívnemu skoku ale došlo v Taliansku, v Ríme, kde som sa stretol s ľuďmi mnohých náboženstiev. Najzvláštnejšie bolo stretnúť sa so židmi, ktorí bývajú neďaleko odo mňa, na ktorých som sa díval celkom inak. Na večeri, pri jednom stole, som sa stretol s Jessicou. Predstav si, v akom som bol rozpoložení... mám začať hovoriť ja ako prvý? Ako sa na mňa díva? Ako na araba, alebo Palestínčana alebo žida?

Jessica: Opýtala som sa ho, či by sme si spolu s Talatom mohli prisadnúť. Odpovedal nám hneď priateľsky. Nič mi nerobilo starosti. Posadili sme sa a povedala som mu: „Chcela by som ti povedať o jednom probléme“. On hneď na to: „Nie, nehovor, že máš problém, povedz, že je to výzva. Usmiala som sa a porozprávala som mu o mojej výzve a vznikla medzi nami pekná konverzácia.

Talat: Verím, že moje stretnutie s Jessicou ma otvorilo k novému pochopeniu; vyrástli sme v názore, že arabom sa nepáčia praktizujúci židia. Medzi nami vyrástol múr, ktorý nám bránil komunikácii a ten múr zrazu spadol.

Jessica: Išli sme navštíviť Talat a Nohu a prišiel aj môj manžel. Do oblasti Fureidis, kde oni bývajú, som išla po prvýkrát, predtým som nemala motív tam ísť. Azda tieto veci vo svete nemajú význam, ale tu zrazu máš jedného priateľa, druhého priateľa, ďalšieho známeho...

Anna Maria: Veci často nie sú jednoduché, ale ak sa naučíme hľadiť na nepriateľov novými očami, verím, že láska bude nákazlivá a zaiste sa niečo zmení. (ambiente)

Jessica: Je omnoho viac toho, čo máme spoločné, než je to, čo nás oddeľuje, ale v Izraeli je to zložitejšie. (musica e ambiente)

Jedného dňa príde mier. Myslím, že dialóg znamená zapálený oheň, udržiavať živým mier, aby keď príde čas, sme vedeli, čo robiť. Naše deti to budú vedieť.

Anna Maria: Klamala by som, ak by som tvrdila, že som stále mierovo naladená, zvlášť, keď vidím takéto situácie. Možno u nás v Haife, je spolužitie ľahšie a azda nevnímame veľmi tento problém, Ale keď vyjdeš vonku, keď zapneš TV, hneď začneš posudzovať, ale snažím sa, aby ma to neovplyvňovalo.

Talat: Azda Boh chce, aby som bol jeho nástrojom. Chiara začínala ako dievča a pozri, kam až prišla! Dostala sa až sem do Fureidis, dostala sa do celého sveta, preto mám veľkú nádej! Azda mier neuvídime hneď, ale raz zaiste nastane! (musica e applausi)

5. JERUZALEM: „CENTRUM JEDNOTY A MIERU“

Tamara: Mier... Dá sa budovať tisícorakými spôsobmi, za stolom, hovoriť o ňom, alebo otvoriť dvere tak, ako to urobili tí, o ktorých nám porozprávalo predchádzajúce video.

Ale občas sú potrebné miesta, na ktorých by sa dalo stretnúť a viesť dialóg, a to hlavne v Jeruzaleme

Nadine Soudah, Studente di biologia – Gerusalemme: Myslím, že v Jeruzaleme chýba miesto na stretnutie arabov a Izraelčanov. Mali by existovať miesta, kde by sa mohli spoločne stretnúť, jednoducho sa porozprávať a spriatelíť sa.

Stefania: Nadine má 26 rokov, študuje na univerzite biológiu, narodila sa a vyrástla v Jeruzaleme. Sníva o mieri pre svoje mesto a dúfa, že ho raz uvidí svojimi očami.

Nadine: Keď vidím Ježiš., dúfam, že jedného dňa budeme nažívať v mieri, bez rozdelení a že budem môcť ísť do hebrejskej štvrťi, mať medzi Izraelčanmi priateľov, s ktorými by sa dalo ísť do reštaurácie, či podeliť sa s našimi kultúrami.

Stefania: Nachádzame sa neďaleko za jeruzalemskými mestskými hradbami. Tradícia hovorí, že po týchto starobyľých rímskych schodoch šiel Ježiš, večer po poslednej večeri, a šiel smerom k Getsemanskej záhrade a že práve tu vyslovil modlitbu o jednotu: „Otče, aby všetci boli jedno“.

Chiara Lubichová prišla do Jeruzalema po prvýkrát v r. 1956 a prišla k týmto schodom. Zatúžila, aby sa práve tu zrodilo centrum pre dialóg a jednotu.

V 80.-tych rokoch sa naskytla príležitosť získať tu neďaleko terén vedľa časti, ktorej sa hovorí „Schody“, a možnosť vybudovať na tomto mieste centrum sa stáva skutočnosťou.

„Centrum jednoty a mieru“ má od Chiary osobitný mandát: má to byť miesto spirituality, štúdia, dialógu a formácie. Má to byť otvorené miesto ľuďom rôznych vekových skupín, kultúr, vyznania a pôvodu; zamerané na pozdvihnutie zblíženia, poznania druhého, v prospech autentických vzťahov.

Projekt hovorí o multifunkčnej budove, s možnosťou na konanie podujatí rôzneho charakteru na miestnej i medzinárodnej úrovni.

Bude to dvojposchodová budova s celkovou plochou 1.180 m². Auditórium bude v podzemnej časti, strecha a terasy budú zapadať do okolitého prostredia.

Projekt obsahuje aj otvorený priestor s asi 8.000 m², kde sa zeleň bude striedať s priestormi na stretnutie a voľný čas.

Therese Soudah, Focolare – Gerusalemme: Myslím, že Centrum mieru a jednoty bude veľkým príspevkom pre Hnutie fokoláre, i pre Cirkev a spoločnosť. (ambiente) Bude to centrum, kde sa stretnú ľudia rôznych národov, náboženstva, práve tu, v Jeruzaleme, na mieste rozdelenia a konfliktov. (ambiente)

Mons. Pierbattista Pizzaballa, Amministratore apostolico del Patriarcato Latino di Gerusalemme: Keď som počula, že Fokoláre vybuduje takéto nové centrum, moja prvá otázka bola: dúfam, že to bude niečo nové, iné, čo prinesie zmenu. Potrebujeme formovať miestnu komunitu k dôvere, k dialógu, k stretnutiu. Teda aby to bolo centrum, ktoré by sa nevenovalo len cudzincom, ktorí sem prichádzajú, ale k miestnym, ktorí tu cudzincov prijímajú.

Sari Nusseibeh, professore di Filosofia, Università di Al-Quds – Gerusalemme: Inštitúcia budujúca mosty myslím bude prispievať k ceste opravdivého porozumenia, k ceste, ktorá nám skutočne dovolí preklenúť vzdialenosť medzi mnou a druhým. To znamená formáciu na psychologickú a poznania iných náboženstiev. (ambiente)

Dr. Ron Kronish, Rabbino – Gerusalemme: To, čo to miesto robí jedinečným je, že v Jeruzaleme bude miesto, aby ľudia všetkých náboženstiev sa tu mohli vždy stretávať, tak vnútri ako aj vonku, formálnym alebo neformálnym spôsobom. Jeruzalem už roky čaká na takéto miesto. Teraz ho budeme mať, bude to veľký prínos pre naše mesto. (musica e applausi)

6. DIALÓG S FRANCESCO M CANZANIM A JOSEPHOM ASSUADOM – pokrač.

Tamara: To, čo ste práve videli je projekt na realizáciu Chiarinho sna. Zatiaľ to existuje len v troj-rozmernej grafike, takže virtuálna forma sa musí premeniť na skutočnú. Od nás bude závisieť jeho realizácia.

Dnes by sme preto chceli oficiálne začať s veľkou zbierkou fondov, so svetovým spoločenstvom majetku. Ako na to?

Navštívte túto webovú stránku „Medzinárodného centra pre jednotu a mier“: icupj.org

Znamená: International Center for Unity and Peace – Jerusalem.

Tam nájdete všetky informácie o centre a projekte.

Vpravo hore v menu nájdete text “Build with us/ Buduj s nami“. A tam nájdete všetky indikácie na zaslanie vášho príspevku, ako vidíte na obrazovke. Prvou možnosťou je poslať nejaký príspevok na tento bankový účet.

Veríme, že naša kreativnosť nám poradí ďalšie spôsoby, ako prispieť a tiež ako dať poznať tento projekt mnohým ďalším.

Joseph, počas tvojho pobytu v Jeruzaleme navštívila celá Rada terén, kde sa vystaví toto Centrum a bola tam aj komunita Svätej zeme. Emmaus tam urobila dôležité gesto: vhodila do zeme medailu, na znak začiatku. Ako prispeje toto Centrum mestu Jeruzalem?

Joseph: Bude to fantastické Centrum, hlavne preto, že sa uskutoční Chiarin sen, lebo keď som tam žil v 90.-tych rokoch, už to bola známa myšlienka, lebo od roku 1980 sa chcelo vybudovať niečo také. Narážali sme ale na mnohé byrokratické ťažkosti, aj z archeologického dôvodu, až teraz sa nám podarilo prakticky všetko dosiahnuť a začať. Teda bol to sen všetkých.

Tento pozemok má vyše 8000 m², ak máš v Jeruzaleme 500 m² si šťastný; a mať týchto 8000 m² v Jeruzaleme, 300 metrov od múru starého mesta, je skutočne darom Večného Otca.

A toto Centrum sa nachádza uprostred medzi židovskou a arabskou časťou. Je to veľmi dôležité, pretože ani Arabi nebudú myslieť, že idú medzi židov, ani opačne... , lebo tam sa každý bude cítiť ako keby bol doma. Je to skutočne miesto, ktoré našiel Boh pre tento projekt, projekt dialógu medzi židmi, moslimami a kresťanmi, na takom strategickom mieste v Jeruzaleme. To, pokiaľ ide o miesto.

Ohľadom dialógu, nakoľko som z Blízkeho východu – stále viac si uvedomujem –, že dialóg nie je len opcia, ale nutnosť, nevyhnutná vec, nemôžeme ísť ďalej bez dialógu; svet sa nepohne dopredu, ak nedokáže viesť spoločný dialóg. Mať teda Centrum na takéto spoločné stretnutia je veľmi dôležité.

Tento dialóg tu je, lebo poznáme židov i moslimov, ktorí nás poznajú a to nielen vo Svätej zemi, udržiavame kontakty so židmi i moslimami, preto mať miesto na takého stretnutia je veľmi dôležité, dialóg nemožno viesť na ulici, potrebujeme nejaké miesto. Teda potrebujeme to, aby sme mohli pokračovať.

Okrem toho, krásne na predchádzajúcom videu bolo to, že sa tam bude dať aj odpočinúť, nadväzovať kontakty, lebo študovať tiež treba, to je v poriadku, ale potrebné sú miesta na konferencie, ale podstatný je bratský vzťah... teda pohostinné miesto uprostred mesta, ktoré by prispievalo k budovaniu bratstva.

Hovorím si: je to sen všetkých, ktorým záleží na mieri a bratstve na Blízkom východe i vo svete.

Tamara: Presne tak. Francisco, ale pre nás, ktorí nežijeme v Jeruzaleme, aký význam bude mať toto centrum?

Francisco: Myslím, že služba tohto Centra je jasná, bude to mikrokozmos Jeruzalema so všetkými výzvami, ktoré sa tam stretávajú i odtiaľ vychádzajú, a tiež preto, že Jeruzalem je mesto nádeje, nielen preto, že je to mesto Ježišovho vzkriesenia, teda našej najväčšej nádeje, ale i preto, že je to mesto stretnutia, stretnutia troch monoteistických náboženstiev. Je to teda veľká príležitosť k svedectvu o jednote a mieri, ktorý majú poznať všetci. Teraz je to azda obmedzené len na niekoľkých zainteresovaných, na authority rôznych náboženstiev, ale musí sa to dostať vyslovene k ľuďom. Toto Centrum bude pre laikov i pre ľud – ako povedal Joseph – príležitosťou na vzájomný kontakt, na spoločné stretnutie.

Aj pre nás, ktorí prídeme zvonka to bude pekné a tiež musíme niečo urobiť, aby sa tam stretávali miestni ľudia.

Tamara: Grazie!

7. SPOJENIE S PANAMOU: PO SDM

Tamara: Presuňme sa do Panamy, na *Svetové dni mládeže* s pápežom Františkom, ktoré sa konali v januári tohto roku.

Papa Francesco: *Drahí priatelia, vykonali ste mnoho obetí, aby ste sa sem mohli stretnúť a tak sa stať opravdivými majstrami kultúry stretnutia.*

Tamara: Francisco, opäť sa opýtam teba, lebo si Uruguajčan.

Francisco: Áno, som.

Tamara: ... a bol si v Paname na SDM.

Francisco: Áno.

Tamara: Čo podľa teba znamenali SDM pre Latinsko-americký kontinent, ktorému hovoríme kontinent nádeje?

Francisco: Je to náročná otázka. Podľa mňa je to pohľad celej Cirkvi a pohľad pápeža Františka na tento kontinent, na jeho bolesti, na jeho výzvy, na jeho nádeje. Osobitným okamihom bola v piatok *Via crucis*, kde sa na 15 zvyčajných zastávkach Krížovej cesty, predstavila jedna bolesť Latinskej Ameriky: obchodovanie s drogou, obchodovanie s osobami, extrémna chudoba, emarginácia, a pod. A tieto bolesti sú spojené s určitým národom, jedným národom Latinskej Ameriky, a spojené s jednou tvárou, tvárou Panny

Márie, pretože celý deň sa odvíjal od jednej Máriinej vety: „Nech sa mi stane podľa tvojho slova“.

Pápež František v tomto priamom, otvorenom a silnom vzťahu s mladými, sa v určitej chvíli opýtal: „A vy, máte odvahu nosiť vo vašom srdci nádej tak ako Mária a veriť v transformačnú silu lásky?“

Na túto otázku odpovede neboli úplne automatické, lebo je to náročné, preto boli SDM veľkým gestom viery, že láska dokáže radikálne premeniť skutočnosť, hoci i takú komplexnú skutočnosť, akou je Latinská Amerika.

Teda stretnutie pápeža s mladými, stretnutie mladých medzi sebou, stretnutie mladých s Bohom, pretože na programe boli aj chvíle na kontempláciu, teda veľmi vysoké chvíle, v ktorých každý z prítomných – ja nie som mladý, ale tam s nimi – sme sa mohli stretnúť priamo s Bohom a to čosi ti zostane navždy.

Tamara: No a v tomto bode by sme dali slovo mládeži priamo z Panamy, ktorých máme na sieti. Je to Dustin a Zulay, ktorí sa zapojili do príprav tohto 34. Svetového dňa mládeže, ktoré sa nieslo v duchu motta – ako to spomenul Francisco – „Hľa, služobnica Pána. Nech sa mi stane podľa tvojho Slova“.

Ciao Zulay, Dustin!

Tutti: Ciao!

Tamara: Ciao! Zulay, po SDM s pápežom Františkom ste usporiadali podujatie s názvom "Láska bez hraníc". O čo išlo?

Zulay: Bolo to podujatie pre asi 300 mladých od 15 do 30 rokov. Boli z: *Messico, Guatemala, Honduras, El Salvador, Nicaragua, Costa Rica, Cuba, Argentina, Uruguay, Brasile e Panama.*

Cieľom bolo prehĺbiť skúsenosť prežitú počas SDM so Svätým Otcem. V tomto duchu sme si prvý deň vypočuli Jesúsa Morána, ktorý nám pomohol odkryť zmysel slov pápeža Františka v našom živote a ako ich priniesť do súčasnej spoločnosti.

Dustin: Program, ktorý sme pripravili my, mladí z Hnutia fokoláre zo Strednej Ameriky, bol sústredený na Máriu, ktorá bola protagonistkou celých SDM.

Francisco Canzani s ostatnými prednášajúcimi nám ju predložili ako spoločníčku na ceste a ako vzor nášho života, vďaka tomu jej áno Bohu.

Povolanie. Osobitne láska a služba, tiež tam bolo svedectvo osôb rôzneho povolania.

Dôležitú úlohu mala aj prítomnosť Gen Verde, ktorí nás sprevádzali všetky tri dni svojimi pesničkami, skúsenosťami a workshopmi.

Tamara: Zulay, a aké to bolo pre teba osobne?

Zulay: Wow! Prekročilo to všetko moje očakávania!

Po tom, čo som prežila tieto dni, to, čo mi zostalo je to Máriino *Áno*, poháňa ma to, tiež povedať b u moje *Áno*, nech by odo mňa žiadal každý deň čokoľvek.

Tamara: Viem, že ste urobili aj nejaké akcie na konkretizáciu toho všetkého.

Dustin: Pustili sem sa do programu *Mnoho ciest k zjednotenému svetu*, ako posolstva Genfestu, je to jeden spôsob na realizáciu tohto povolania k láske.- Takže sme urobili prvú zbierku pre Kubu, a pustili sme sa do šírenia svetového spoločenstva dobier pre Venezuelu.

Tamara: Ďakujem, Dustin, vďaka Zulay! Aj my sa venujeme rôznym náročným situáciám...

Dustin: Grazie a voi! Ciao!

Tamara: Ciao! Posielame vám náš potlesk!

Aj my sledujeme ťažkú situáciu vo Venezuele a dúfame, že sa čoskoro nájde kladné riešenie, hlavne pre ľudí, ktorí túto drámu prežívajú už dlhé obdobie. Teda myslíme na vás!!

8. V SPOJENIE S VÝCHODNOU AFRIKOU: SPOLOČNE PRE NOVÚ AFRIKU

Tamara: Obráťme teraz stránku a presuňme sa do Kene a do Nairobi. V januári sa tu konalo skutočne výnimočné stretnutie, kurz pre mladých lídrov, pochádzajúcich z rôznych krajín Afriky. Po prvýkrát sa zorganizovalo niečo také. Názov stretnutia bol *Together for a New Africa (Spoločne pre novú Afriku)* (pieseň)

Melchior Nsavyimana (po anglicky): *Myšlienka Spoločne pre novú Afriku sa zrodila počas nášho štúdia na Univerzitnom inštitúte Sofia v Loppiane spolu s inými mladými z Afriky. Hovorili sme o výzvach na našom kontinente a povedali sme si: Tu, na Sofii si máme možnosť urobiť veľmi vzácnu skúsenosť, ako ju však môžeme odovzdať ďalším mladým z Afriky?*

Pripravili sme teda formačné stretnutie pre mladých zo siedmich krajín: Burundi, Rwandy, Tanzánie, Ugandy, Kene, Konžskej demokratickej republiky a Južného Sudánu. 107 mladých, ktorých sprevádzali ich lektori.

Úplne základné bolo zloženie skupiny, pretože prvou výzvou sú rozdelenia.

Napríklad vzťahy medzi krajinami, z ktorých sme prišli: Burundi a Rwanda sa medzi sebou nerozprávajú, obyvatelia Konga a Rwandy sú nepriatelia. A my sme ich videli spolu sedieť, rozprávať a objavovať navzájom krásu toho druhého! To je prvá výzva. Ďalšou výzvou je, ako sa stať lídrom: znamená to budovať dialóg, musíme stavať mosty, a nie ich rozbiť. Toto bol východiskový bod projektu, ktorý potrvá tri roky. (pieseň)

Amandine Irakoze (po francúzsky): *Pochopila som, že aj ja môžem prispieť svojou časťou, uvádzať do života hodnoty, ktoré sme sa naučili: hodnotu ubuntu², hodnotu počúvania, správať sa ako múdry človek. Veľa sa hovorilo o múdrosti a ja som pochopila, že vďaka týmto hodnotám môžeme rozvinúť nový spôsob správania pre novú Afriku.*

Melchior Nsavyimana (po anglicky): *Sme na začiatku, no istým spôsobom sme už dosiahli náš cieľ, hoci je pred nami ešte dlhá cesta. (pieseň a potlesk)*

Tamara: Esther Wambui pracuje ako odborníčka v oblasti inštitucionálnej komunikácie a zúčastnila sa na kurze *Spoločne pre novú Afriku*.

Boli sme zvedaví na jej dojmy.

Tamara: *Esther, môžeš nám povedať, prečo si sa na tomto stretnutí zúčastnila?*

² Existujem, pretože existujú ostatní.

Esther: Dôvod, prečo som si tento program vybrala, je moja povaha lídra. Som typ človeka, ktorý chce otvárať cesty, urobiť čo najviac preto, aby som zmenila prostredie, v ktorom žijem.

Tamara: Ako teraz pokračuje toto úsilie pre novú Afriku?

Esther: Všetci účastníci z rôznych krajín sa majú snažiť vypracovať projekty, rôzne programy a aktivity, ktoré by mohli rozbehnúť vo svojich krajinách a spolu by tak pracovali na uskutočňovaní sna prostredníctvom každodenných činností, aj v rámci politického aspektu líderstva. Tento aspekt skutočne škodí africkému kontinentu.

Tamara: Ďakujem, Ester!

9. CO-GOVERNANCE: SPOLUZODPOVEDNOSŤ V SÚČASNÝCH MESTÁCH

Tamara: Zmeníme teraz tému a pokúsime sa predstaviť si, aké by to bolo, keby naše mestá, v ktorých žijeme, neriadili iba úradníci, ale na ich riadení by sa aktívnejšie podieľali sami občania. Práve to je obsahom príbehov, ktoré vám prinesieme v nasledujúcom príspevku.

Paolo Balduzzi: Keď v roku 1903 vzlietlo prvé motorové lietadlo, menej ako 20% svetovej populácie žilo v mestách. Do roku 2050 to bude 70%.

Urbanizácia je skutočnosť, ktorá so sebou prináša pozitívne aj negatívne aspekty. Ako ich však usmerňovať a ako im čeliť? Je potrebné pracovať spoločne: vlády, firmy a občania.

Co-governance: riadiť spoločne. Projekt, ktorý na medzinárodnom kongrese od 17. do 20. januára v Castelgandolfe neďaleko Ríma spojil miestnych administrátorov, urbanistov, občanov a študentov.

Mladý muž (po taliansky): Pochádzam z Arzana v Taliansku a som predsedom mestskej rady.

Dievča (po nemecky): Som z Viedne, z Rakúska a študovala som politické vedy.

Muž (po maďarsky): Som János Kővári, som súčasťou územnej samosprávy v meste Récs v Maďarsku.

Žena (po portugalsky): Som členkou parlamentného výboru nášho mestského zastupiteľstva.

Jo Spiegel, primátor Kingersheimu – vo Francúzsku (po francúzsky): Rôzne obdobia života prežívame na osobitných miestach: počas štúdia, pri športe, v práci. No pre uskutočňovanie demokracie neexistujú presne dané miesta. Toto prázdno je potrebné vyplniť. Demokracia sa nerealizuje iba počas volieb, ale vytvárame ju všetci spolu každý deň.

Chcel som vybudovať dom občanov, čo pre demokraciu vyjadruje to, čím je náková pre kováča. Je to miesto samotnej praxe. Navštevujú ju všetci, ktorí sa na demokracii podieľajú, pretože demokracia sa nedá improvizovať.

Paolo Balduzzi: Federico Restrepo-Posada stavebný inžinier; dlhé roky pracoval v meste Medellín v Kolumbii, potom mu zverili plán regionálneho rozvoja.

Federico Restrepo-Posada, "Compromiso ciudadano", Medellín - Kolumbia (po španielsky): Išlo o najviac emarginované oblasti regiónu, kde bola najväčšia chudoba a

násilie. Pracovali sme štyri roky, kým sa nám podarilo vybudovať centrum univerzitnej formácie práve tu a nie v Medellíne. Nakoniec sme v spolupráci s rôznymi sektormi spoločnosti, firmami a mimovládnyimi organizáciami vytvorili rozvojový plán, ktorý by pre tento región mohol znamenať isté východisko.

Paolo Balduzzi: Na problémy sa netreba iba sťažovať. Každý občan sa môže stať hnacím motorom, ktorý prispeje k zmene. Tak to bolo aj v prípade Anny Márie Panarottovej.

Anna Maria Panarottová, skupina matiek „no-pfas“ Vicenza - Taliansko: Už ako gen, ako generácia mladých v Hnutí fokoláre, som si vždy niesla v srdci to, čo nám povedala Chiara: „položť aj život za ľudí okolo nás“; Bolo mi teda veľmi prirodzené angažovať sa zvlášť v miestnej problematike.

Úryvok z televíznych novín- TG Vicenza: Znečistenie PFOS a šokujúce údaje, ktoré priniesli regionálne kontroly stále viac znepokojujú matky detí, ktoré žijú v tejto znečistenej oblasti...

Paolo Balduzzi: Analýza vzorky ukázala v krvi mladých, ktorí žijú v tejto zóne, vysoké percento toxickkej látky prítomnej v priepustných vrstvách pôdy.

Anna Maria Panarotto: Niektoré mamy sa dali dokopy, pretože si robili starosti a spájal ich počiatočný hnev; chceli však byť aj aktívne.

Teraz sú nás tisíce a spolupracujeme aj s inými skupinami, ktoré sú činné pri ochrane životného prostredia. Od ostatných sa odlišujeme svojím rozhodnutím viesť dialóg. Vopred sme sa na to pripravili. Najprv sme do dialógu vstúpili s našimi primátormi a starostami a potom na regionálnej úrovni a komunikovali sme viackrát aj s ministerstvom. Išli sme tiež do Európskeho parlamentu. Nechceme totiž, aby sa táto aktivita zastavila pritom, že nás zaujíma len naša pôda a dosť. Nechceme, aby sa tento náš problém ešte zopakoval, treba mu predchádzať.

Paolo Balduzzi: Často sa hovorí o smart cities, hlavnom záujme pri urbanistickom plánovaní, ktorého cieľom je zvyšovať úroveň života v mestách prostredníctvom technológií. Žijeme v digitálnej dobe, no situácia je možno oveľa zložitejšia, ako by sa zdalo.

Fadi Chehadé, Generálny sekretár Panelu o budúcnosti globálnej internetovej spolupráce, OSN - USA (po anglicky): Čím viac si myslíme, že sme spojení virtuálne, zdá sa, že o to menej sme spojení ako ľudia. Myslím si, že smart cities by sa mali nanovo interpretovať skôr ako živé mestá, nielen ako mestá, ktoré sú prepojené technicky. Potrebujeme nové mechanizmy hodnôt, ktoré by systému umožnili prijať a osvojiť si hodnoty v každej fáze budovania nového digitálneho sveta. Musíme vytvoriť istý druh technokratického prísľubu, aby každý mladý, ktorý vymyslí hru, každý inžinier, ktorý pracuje pre nejakú veľkú firmu a projektuje algoritmy pre kontrolu dát, každý vedec, ktorý sníva o svojom ďalšom vynáleze, by mal rovnaké hodnoty.

Paolo Balduzzi: My, tí ostatní; pravica, ľavica; protiklady, ktoré na seba narážajú, či skôr riskujú, že sa nikdy nestretnú. Naš život, naše dni, naše vzťahy sú plné takýchto protikladov. A nechýbajú ani v našich parlamentoch.

Kil Jeong-Woo (po kórejsky): Volám sa Kil Jeong-Woo, patrím k väčšinovej strane.

Park Soon-Hyon, Chief Secretary to the Speaker – Kórejská republika (po kórejsky): Ja som Park Soon-Hyon, z opozičnej strany. Myslím si, že parlament je miesto konfrontácie; výmena názorov môže byť aj silná, no nikdy nesmie vyústiť do násilného útoku.

Kil Jeong-Woo, člen Národného zhromaždenia - Kórejská republika (po kórejsky): Môžem dodať, že práve preto Politické hnutie za jednotu v Kórey ustanovilo cenu za Korektný politický jazyk ako povzbudenie pre politikov, aby používali morálne korektný spôsob rozprávania. Táto cena sa odovzdáva každý rok, aby sme poukázali na dôležitosť „očistiť“ jazyk politického sveta.

Park Soon-Hyon (po kórejsky): Kým očakávame, že ten druhý bude súhlasiť s našimi názormi, s naším spôsobom zmysľania, vzniká hádka, cítime sa neistí a nastupuje nejednota. Preto je dobré uvedomovať si odlišnosť druhého a krok za krokom smerovať k jednote. Myslím si, že v tomto zmysle môže byť Politické hnutie za jednotu veľkým prínosom

Sergio Previdi, MPPU - Brazília (po portugalsky): Odlišnosť nie je naším ochudobnením. Rozdiely sa stávajú našim bohatstvom. Demokracia predpokladá dialóg. Keď teda dôjde k dialógu, každý z nás je príspevkom.

Luiz Carlos Hauly, federálny poslanec - Brazília (po portugalsky): Základom je tolerancia, pochopenie. Ja som bol vždy veľmi útočný, veľmi tvrdý a kategorický. A v Ježišovi Opustenom, v Chiarinom zamyslení som pochopil: musím odpustiť nepriateľovi, svojmu protivníkovi. „Ach, aké je to len ťažké!“ No ten deň bol pre mňa zásadný. Zbavil som sa tejto ťarchy vo svojom srdci a oslobodil som sa.

Emilce Cuda, teológ, Buenos Aires - Argentína (po španielsky): V modernom svete prišlo slovo spiritualita o svoj obsah a odvoláva sa len na únik z reality, na čnostného človeka, na kontrolu emócií a pocitov. Spiritualita je však vzťah. Ak by sme ju mali vyjadriť modernými a politickými pojmami, spiritualita znamená ľud, mesto, pretože sú to ľudské bytosti prepojené vzťahmi, spojené navzájom a so samotným životom.

Letizia De Torre, MPPU: Co-governance je cesta, nie seminár. Je to veľká myšlienka a zároveň veľké dedičstvo našej spoločnej práce.

Paolo Balduzzi: Konferencia sa skončila prijatím a podpísaním záverečného dokumentu, Paktom nového riadenia. Nie je to dokument vytesaný do mramoru, je skôr podnetom k aktivite, k sieťovaniu. Závisí teda odo mňa, od teba, od nás, či budeme riadiť spoločne.

10. ROZHOVOR S MARIOU VOCEOVOU (EMMAUS) A JESÚSOM MORÁNOM

Tamara: Emmaus, Jesús, vitajte!

Jesús: Grazie.

Tamara: Vrátili by sme sa s vami k začiatku, odkiaľ sme začali, z Jeruzalema a vašej cesty.

Jesús, čo ti priniesla táto skúsenosť?

Jesús: Myslím, že bolo povedané už všetko prostredníctvom dokumentov, v dojmoch a komentároch Josepha e Francisca, avšak na prvom mieste je to bola modlitba - ako spomenul Francisco – pretože v Jeruzaleme všetko hovorí o Bohu, aj kamene. Niežeby sme mali osobitné chvíle modlitby, alebo že by tam sa viac modlíš, ale jednoducho sa modlíš stále. Ja som sa ale šiel pomodliť v noci pod šírim nebom, tak ako to robieval Ježiš.

Keď si v Jeruzaleme, hlavne ale vo Svätej zemi, máš jasný dojem, že tadiaľ kráčali dejiny, tadiaľ kráčal príbeh vzťahu ľudstva a Boha, medzi Bohom a ľudstvom, so všetkým dopadom na oblasť spoločnosti, politiku a kultúru, so všetkým, čo s tým súvisí.

To je vo Svätej zemi paradoxné, paradoxom Jeruzalema, že hoci je všetko oddelené – ako sme videli – tam vidíš jedinečnú možnosť jednoty, je tam taký koncentrát kultúry, náboženstva a duchovna, ktorý má obrovský dopad. Takže každá, navonok drobná vec, má veľký význam.

Ja si so sebou odnášam hlavne to, čo povedal mons. Pizzaballa na stretnutí s nami, keď hovoril o štýle, veľa hovoril o tom spôsobe prítomnosti tam. Povedal by som, že tam, v Jeruzaleme to, o čo sa my a mnoho iných usiluje, je vytvárať svojím životným štýlom dialóg. A to je potrebné, na tomto základe je potom možné všetko.

Preto Jeruzalem, to je jedinečná skúsenosť, pretože Jeruzalem je jedinečný.

Tamara: Emmaus, nebola to tvoja prvá cesta do Jeruzalema, do Sv. zeme.

Emmaus: Nie, bola to tretia cesta.

Tamara: Oslovilo ťa tentoraz niečo osobitné a prečo?

Emmaus: Pokúsim sa sprítomniť dva okamihy, spomedzi mnohých vyberiem dva. Prvým bola návšteva v Getsemanskej záhrade, v kostole Ježišovej agónie, a druhou bolo Večeradlo.

V Getsemanoch na mňa urobil silný dojem pomyslenie na Ježiša, ktorý tam prišiel a videl, že sa na neho blíži plnosť zla, a modlil sa, modlil sa k Otcovi; a mal pri sebe apoštolov, lebo ich zavolať, aby sa prišli s ním modliť. Zatiaľ ale čo sa modlil k Otcovi, chcel sa ísť pozrieť, čo robia jeho priatelia, apoštolí, a oni spali. Spali, zatiaľ čo on sa modlil a pripravoval sa na tú hroznú chvíľu, ktorá sa blížila. A on ich zobudil, a skutočnosť, že ich zobudil, sa mi zdalo najväčším skutkom lásky, aký mohol vykonať, lebo akoby chcel povedať: on prežíval túto situáciu kvôli ľuďom a chcel ju prežiť s ľuďmi, ako niečo, čo chcel prežiť spolu so svojimi priateľmi.

Preto spontánne sa mi zažiadalo poprosiť Ježiša: zobud' nás, keď vidíš, že sa nám chce spať, alebo už spíme, zobud' nás! A mala som dojem, akoby mi chcel povedať: áno, zobudím vás tým, že vás postavím pred potreby ľudstva. Ak budete pozorní, každý trpiaci brat, v každej bolestnej okolnosti som to ja, čo vás volá a hovorí: „Pomôž mi, buď pri mne.“

Zdalo sa mi to to najväčšie gesto lásky zo strany Boha, ktorý dával život za ľudí.

Potom druhá mimoriadna chvíľa sa mi javila tá vo Večeradle. To je miesto, o ktorom sa v evanjeliu jasne hovorí, že tam bola prítomná aj Mária. Bolo to pekné, lebo to bola chvíľa, keď sa svetu ukázalo to byť rodinou, ktorú prišiel vytvoriť na svete Ježiš. A každá rodina musí mať matku, preto tam Mária bola potrebná. Mária vedľa apoštolov, ktorí boli celí vystrašení, vylakaní, vonku bol dav kričiaci proti ich Učiteľovi, ktorí ho dali ukrižovať, ktorí ho zhanobili a tento dav – môžeme si predstaviť – a tento dav naháňal veľký strach.

Ale v tom Večeradle boli všetci v určitej chvíli zasiahnutí mocnou nadprirodzenou, strhujúcou silou, pretože zostúpil Duch Svätý, ktorý ich premenil. Takže oni sa vystavili tomu davu nie preto, aby ho napomenuli, nie aby ho obvinili, ale aby ohlasovali. Čo ohlasovali? Veľké veci, ktoré urobil Boh.

A pri tomto ohlasovaní, hovoria evanjelia, sa k nim hneď pridalo okolo 500 ľudí. A týchto 500 osôb sa mi javí ako počiatočná skupina všeobecného bratstva. Akoby sa v tej chvíli začal písať príbeh Cirkvi – príbeh ľudstva začal v časoch Abraháma –, ale príbeh Cirkvi! –, ktorú Ježiš chcel, zrodil pre všeobecné bratstvo, pre realizáciu *ut omnes*.

Ak mám teda povedať, čo si z Jeruzalema odnášam... Je to celkom nové presvedčenie, že *ut omnes* sa uskutoční, a cítim nový elán, aby som k tomu prispela aj ja.

To je to najsilnejšie. Teraz si vypočujeme Chiarinu myšlienku, ona nám tiež povie to isté, povie, aby sme nemali strach; vo chvíľach, keď sa nám zdá, že naša práca je neužitočná, že sme nič poriadne neurobili, že bolesti ľudstva sú príliš veľké, že to, čo robíme nemá zmysel, v týchto chvíľach nám Ježiš hovorí: „Spusti siete, buď odvážny, podarí sa ti to, podarí sa ti to, lebo ja som s tebou“.

Toto je ten najväčší dar, ktorý Jeruzalem dal mne a dúfam, že všetkým; Jeruzalem a Svätá zem to dali mne a dúfam, že ho dostanú aj všetci, ktorí nás teraz počúvajú.

Tamara: Grazie!

Emmaus: Grazie.

11. CHIARA LUBICHOVÁ: „NA TVOJE SLOVO SPUSTÍM SIETE.“³ (LK 5, 5)

Tamara: Nuž a teraz nám už neostáva iné, len si vypočuť Chiarinu myšlienku; je z roku 1983; pochádza zo Slova života, z komentára jednej vety z evanjelia, ktorý Chiara pripravovala zo Svätého písma na každý mesiac.

Chiara Lubichová: (...) Keď Ježiš prestal vyučovať, sediac na lodke, ktorá patrila Šimonovi, povedal jemu a jeho spoločníkom, aby spustili siete do mora. Šimon poznamenal, že sa celú noc márne namáhali, no potom dodal: „Na tvoje slovo spustím siete.“

Ako to urobil, zachytil také veľké množstvo rýb, že sa takmer trhali siete. (...)

Po neúspešnom rybolove v noci, Peter odborník v rybolove, sa mohol nad Ježišovou výzvou spustiť siete vo dne, keď bola oveľa menšia nádej, že niečo uloví, pousmiať. No on nechal bokom svoje úvahy a s dôverou sa spol'ahol na Ježiša.

Aj v dnešných časoch je takáto situácia príznačná pre každého veriaceho (...), ktorý je tiež pozvaný ňou prejsť.

(...) Jeho viera je podrobená tisícovými skúškami.

Nasledovanie Krista predpokladá rozhodnosť, nasadenie a vytrvalosť, zatiaľ čo vo svete, v ktorom žijeme, sa zdá, že všetko pobáda k ochabnutosti, priemernosti, k postoju ľahostajnosti. Úlohy sa nám zdajú priveľké, nedosiahnuteľné, vopred prehrané.

Potrebujeme teda silu, aby sme mohli ísť ďalej, mali silu vzdorovať prostrediu, spoločenskému kontextu, priateľom, masmédiám.

Je to tvrdá skúška, ktorej sa treba postaviť. (...) Keď sa však do toho pustíme, keď si to zoberieme za svoje, (...) zakúsime, že Ježišove výnimočné slová sú pravdivé, že jeho prísľuby sa plnia (...). Boh zahrnie toho, kto ide za ním, všetkými dobrami. Dáva stonásobok v tomto živote a navyše život večný. A zázračný rybolov sa zopakuje.

³ Chiara Lubichová, Rocca di Papa 21. decembra 1982, nahrávka Slova života na február 1983.

„Na tvoje slovo spustím siete.“

Ako teda prakticky žiť toto slovo?

Tak, že sa budeme rozhodovať ako Peter: „Na tvoje slovo...“ Majme dôveru v jeho slovo, nespochybnújme to, čo on vyžaduje. Naopak, počínajme si tak, aby jeho slovo bolo základom, na ktorom spočíva naše správanie, naša činnosť, náš život.

Takto postavíme svoj život na tom, čo je najpevnjšie a najistejšie, a nebudeme sa stačiť diviť, že práve tam, kde všetky ľudské zdroje zlyhávajú, zasahuje on; a tam, kde pre človeka je všetko už nemožné, sa rodí nový život.

12. ZÁVER

Tamara: Aj my teda na jeho slovo rozhodme siete s dôverou, bez strachu či pochybností.

Prv než sa rozlúčime, máme tu jedno prekvapenie, lebo počas prenosu sa nám ozvali gen zo stretnutia v Srbsku, posielajú nám svoje pozdravy. Je ich 70 z krajín východnej Európy. Pozrime sa na ešte na tento ich pozdrav.

Gen: Ciao všetkým zo Srbska! Sme tu na kongrese gen v Srbsku a sme z celej Fialovej zóny a chceme vás pozdraviť.

(I gen salutano nelle diverse lingue - applausi)

Tamara: Pozdravujem aj my ich! A my sa nabudúce stretneme pri kolegamente v sobotu 27. apríla 2019 o 12.00, SEČ. Arrivederci!